

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stanec po pošti prejeman ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jelgersitz v Nunskeh ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Ali se zjasni do 10. septembra?

Torej bode vendar jedenkrat konec tega čakanja! V času od prvega pa do desetega septembra vršile se bodo v naši notranji politiki razne spremembe in doživeli bodemo mnogo presenečenj. Tako čitamo skoro po vseh političnih listih. A najprvo je prineslo to vest dr. Pacákovo glasilo iz baje najzanesljivejšega vira in tako kakor smo prejeli to vest, podajamo jo tudi našim čitateljem. Še dober teden daj in radovednosti vseh za razvoj naše notranje politike se zanimajočih ljudi — bode ustrezeno. Ako bi pa temu ne bilo tako, potem pa bodo še nadalje čakali in ugibali ter se prepirali o deželnih in narodni avtonomiji ter o splošni volilni pravici, a le za to, da nam hitreje mine čas.

No, kakor je posneti iz zadnjih brzjavnih poročil, prihajajočih z Dunajem in Prago, bi znalo biti nekaj resnice na vesti dr. Pacákovega glasila. Z Dunaja poročajo namreč, da pride cesar že 1. septembra iz Ischla na Dunaj ter da bode vsprejel več odličnih politikov. Ista poročila zatrjujoča tudi, da se bode rešilo vprašanje, ali se skliče drž. zbor ali ne, že pred cesarjevem odhodom na velike vojaške vaje t. j. do 10. septembra ter da je sklicanje državnega zbora odvisno od tega, ali bodo Čehi opustili obstrukcijo ali ne. Ako bi se vlada prepričala, da Čehi ne opuste obstrukcije — potem sploh ne skliče državnega zbora.

Iz Prage pa se poroča, da je bil včeraj shod čeških zaupnih mož ter da je od sklepov tega shoda odvisen nadaljni razvoj naše notranje politike. Ob jednem se poroča od istotam, da so voditelji češkega naroda že obveščeni o tem, kaj naj se zgodi tedaj, ako bi češki zaupni možje sklenili nadaljevanje obstrukcije. Potem takem je politična akcija pred vratimi in pripravljeni moramo biti na odločilen korak, katerega bo storila vlada — kam, ali na desno ali na levo? — Tega danes ne pove še nobena praktika.

Nekateri govoré celo o nekaki spremembi sedanjega ministerstva in neki

LISTEK.

Kdo je bil pametnejši?

(Iz ruskega po Tolstem.)

Bilo je zjutraj. Na dvoriščih je ležal sneg in po vasi so tekli celi potoki. Med dvema hišama v neki stranski ulici je tekla izpod gnoja velika luža. In k tej luži ste prišli dve deklci iz raznih hiš, manjša in večja. Obe ste bili oblečeni v nov sarafan (krilo). Manjša je imela višnjevo, a večja rmeno — pisano krilo. Obe ste imeli rdečo ruto na sebi. Pokazali ste jedna drugi svojo obleko in se jeli igrati. Kar se izmisli, da bi poplakali in popluskali po vodi.

Mlajša je hotela kar v nogavicah v lužo. A starejša jo pokara: „Ne tako, Malaša, mati te bo kregala. Jaz se zujem, zuj se se ti“. In deklci se zujeti, pa se podpasati ter gresti po luži jedna proti drugi. Malaška je stopila noter do gležnja pa rekla: „Globoko je, Akuljška, bojim se!“ — „Kaj, to ni nič“, pravi druga — „nič globoče ne bo. Le idi naravnost proti meni“. In jeli ste broditi jedna proti drugi. Akuljška reče oni: „Čuj, Malaša, glej, nikar ne škropi, hodi počasi“. Jedva je bila to izrekla, kar pljuskne Malaška z nogo po vodi —

budimpeštanski list ve celo povedati, da je minister Rezek dal dr. Koerberju svoj portfelj na razpolago, češ, naj bi se na njegovo mesto poklical v ministerstvo kak drug odličen češki parlamentarec. Istotako pa bi vstopil v dr. Koerberjev kabinet tudi kak zaupni mož nemških strank.

Ali proti ti zadnji kombinaciji so se vse radikalne nemške stranke postavile po robu z vso odločnostjo, češ, na ta način bi bila nekako pripoznana jednakovlajnost češkega naroda z nemškim v Avstriji, kar bi značilo za Nemce največje ponižanje.

Nemcem — tako trděti radikalni nemški možje — se mora priznati v Avstriji gospodovalna uloga — in da le pod tem pogojem puste govoriti s seboj — vsa druga pogajanja ž njimi, ki bi slonela na kaki drugi podlagi, so nemogča.

Sodeč po takih izjavah, bi človek lahko sklepal, da se nikakor še nimamo nadejati mirnega skupnega parlamentarnega delovanja vseh strank, pač pa česar drugega. A kakor rečenō, počakajmo še do 10. septembra — saj se nam obetajo do tačas „presenečenja“ — toraj nekaj nenavadnega, — kar presega našo politično kombinacijsko zmožnost in naše politično duševno obzorde.

Naše trdno mnenje pa je in ostane, da mora biti v Avstriji, kateri prebivalstvo obstoji iz velike večine Slovanov, prej ali slej konec nemškega gospodovanja ter da bode za našo državo tem večja sreča, čim preje pridejo do tega prepričanja tudi odločajoči krogi. Naše mnenje je, da v Avstriji nima predpravne ni jedna ni druga narodnost, marveč da imajo druga poleg druge pravico živeti jednakopravno. In naj bi bila presenečenja do 10. septembra kakoršna si budi, — to naše mnenje se ne bode spremeno niti za jedno samo pičico.

V varstvo vinoreje.

(Izv. dop. iz Sv. Križa na Vipavskem.)

Poletje se bliža svojemu koncu, večni čas trgatve ni daleč. V onih letih, ko ni še bilo trtne uši, perono spore,

uderilo je naravnost v Akuljkin sarafan, ter jej oškropilo krilo, nos in oči.

Ko vidi Akuljka madež na sarafanu, jame se hudovali na Malaško, pa jo grdit; in zleti za njo, da bi jo natepla. Malaška se prestresa, vidi, da je naredila narobe, pa poskoči iz luže ter steče proč.

V tem pride mimo Akuljkinska mati, vidi, da je hčerkina sarafan oškropljen in vsa obleka opackana.

„Kje pa si se tako omazala, potepa?“ — „Malaška me je nalašč oškropila“. Mati pogradi Malaško ter jo udari po hrbitu. Malaška zavrišči, da se je čulo po vsej vasi. Prileti Malaškinska mati. „Zakaj pa tepeš mojo?“ začne se kregati soseda. Beseda je dala besedo, in ženski se janeti psovati.

Nad pribitijo še možje, in zbral se je po naši na ulici. Prepirali so se, eden udari drugega, in kmalu bi bil nastal cel tepež. Tu pride Akuljkinska starica mati k možem ter jih začne miriti: „Kaj pa ste začeli tu? O, moj božji dan! Treba se radovati, a vi napravljate tak greh!“ Ali niso slušali starke, skoro bilo bili prevrgli. In tudi starka bi jih ne bila pomirila, da ni bilo Akuljke in Malaške.

grozdne plesnobe, kozavosti in vseh bolezni in nadlog, ki grozijo uničiti glavni pridelek našega poljedelca, takrat, ko še ni bilo vinske klavzule z Italijo, ki provzročuje uničujočo konkurenco domačemu vinu in ni nikdo ponosno eval s vojega pridelka na neupošten način; v onih časih se je veselil vinogradnik bogate trgatve. A dandanes temu ni tako. Vinogradnik se ne more veseliti trgatve iz različnih uzrokov. Med letom je trošil za delavce, ker vsega dela ne zmora sam tudi najpridnejši kmetovalec ne, ker delo mora biti opravljeno ob določenem času; poleg tega stane precej tudi žveplo in vitrijol, a pridelek je zaporedoma pičel. Skoraj da najhujša nadloga pa je, da se pridelek težko spravi v denar, ker mu delata konkurenco laško vino in petijot.

Letošnja letina na splošno ne bude dobra. Dolgotrajna suša je uničila mnogo poljskih pridelkov, le grozje je ostalo zdravo in lepo, kjer ga ni pritisnila suša. Vina se bode pridelalo letos primero ma precej in to, kakor kaže, prav v dobrega.

Ako bi imelo vino primerno ceno in ako bi bilo mogoče spraviti je hitro v kupčijo, opomoglo bi si fukajšnje ljudstvo.

Vinogradniki se boje posebno še dveh nadlog, namreč vinske klavzule z Italijo in ponarejenih oziroma pomnoženih vin t. j. petijota.

Po goriški deželin razstavi si je bila pridobila dolina kaj dobrega kupca za svoje vino, namreč dunajskega trgovca.

Ko po trgatvi se je prodal pridelek kar hkrati za gotov denar po precej dobrini ceni. Kar je še ostalo, pa je odpeljal Kranjec. Zdaj pa nekaj let ni več ne Dunajčana ne Kranjca. Kot uzrok tej žalostni prikazni so navajali zgoraj omenjeni nadlogi, ki ste hujši kakor trtna uš.

Kar ni pokvaril lah, je odpravil petijot. Dobro ime je zgubilo vipaysko vino v kupčiji, Kranjski krčmarji, kateri so nekaj tako radi hodili v našo dolino, govorje glasno in jasno, da vode imajo doma preveč.

Napravljanje petijota je postavno določeno. Vsakdo si ga sme

Ko so se ženske prepirale, obrisala je Akuljka sarafan, in stopila zopet v stransko ulico k luži. Vzame kamen ter začne razgrevati zemljo v luži, da bi spustila vodo na ulico. V tem pride tje ſe Malaška, in jame jej pomagati ter delati potočino s treško. Ravno so se bili jeli možje prepirati, pa priteče ona voda iz luže po ulici tje do istega mesta, kjer je stvara mirla ljudi. Dekli ste tekli vsaka ob svoji strani vode. „Lovi jo, Malaša, lovlj“ kričala je Akuljka. Tudi Malaša je hotela nekaj reči, ali ni mogla od smeha. Dekli ste tekli pa se smiali treščici. In pritekli ste pray v sredino mož.

Ko jih ugleda starca, reče možem: „Za Boga! Hoteli ste se tepliti zaradi teh otrok — a ona sta že davno pozabila in spet se igraja v ljubezni med sabo. Bolj pametna sta, nego vi“. Možje pogledajo otroka in sram jih je bilo: „Ali smo bedasti!“ — zasmejejo se ter se razidejo.

Pač žalostno, da včasih nečedni gobci niso podobni ne otrokom, ne temo možem, ampak bolj — mesarskim, krvločnim risom!

Uredništvo in upravljanje se nahaja v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročino pa na upravljanje »Gorice«. Oglasi se računajo po eti vrsti in sicer ako se tiskajo 1-krat po 16 vin., 2-krat po 14 vin., 3-krat po 12 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Snopraviti za domačo rabo; za prodajo pa le oni, ki dobi od oblastnije dovoljenje za to, kakor za vsako drugo obrt. Petijot torej ne sme se napravljati brez dovoljenja, a še manj sme se prodajati ga — kot naravno vino. Napravljanje in prajanje petijota brez dovoljenja je sled parstvo na škodo državi in posebno še vsega vinogradnika. Čudno je res, da država pusti tako postopanje. Ako že država za nemarja dolžno pažnjo nad petijotarji, ne more več tega dopuščati in prenašati naši vinogradniki sami, ker ne morejo več trpeti preobčutljive škode.

Ker država nima še organa, ki bi zabranjal nepošteno kupčijo s petijotom, nameravajo občine same uvesti kontrolo nad petijotarji.

V ta namen je sklenilo naše občinsko starešinstvo izvoliti poseben stalni odsek, katerega naloga bode, paziti in zbraniti, da ne bode petijotarji vina nikdo v občini.

Vsak oddelek v občini ima v odseku uda, kateri bode poročali odseku vsako sumnjo. Prestopniki se bodo naznani kompetentni oblastniji v obravnavanje.

Ako bodo postopale tako vse občine v naši dolini, smemo pričakovati z gospodostvo, da zginejo iz doline ponarejena vina, da se povrne našemu vinu pošteno ime in s tem se privabijo zopet nekdanji in novi kupeci.

Le v upanju na dobro kupčijo z vinom bode zamogeli vinogradnik prenati vse stroške, katere zahteva od njega današnje vinogradništvo, katero ima totalno hudi nasprotnik.

Dopisi.

Iz Št. Petra. — (G. Jakobu Maražu v odgovor). — Opozorjen na poslano g. Jakoba Maraža v »Soči« št. 99, v katerem se tudi v me zaletava, odgovarjam na to, kar mojo osebo zadeva.

I. Berem to-le: »Kaplan Ličan je klobasal(!) o trgovini samo laž (na shodu v Dolenji Vrtojbi). Črni suknji to pač ne pristoja. Trdil je namreč, da zadruga je, da se židom iztrga iz rok kmeta-trpina«.

Na to pripominjam sledeče:

1. Govoril sem o zadrugah s ploh, katere so postavljene proti izkoriscanju od strani židov (krščenih in nekrščenih). Take se snujejo po celiem svetu, da kar mrgoli raznoličnih zadrug. Le pri nas na Goriškem bi kmet ne imel pravice, da se organizuje?! — Organizujete se trgovci, krčmarji, čevljarji, mizarji, ker veste, da v slogi je moč; edini kmet bi tega ne smel? — Čudno, da g. Maražu ni znano oderušto in izsesavanje od izvestne vrste ljudij!

Dandanes se to na finejši način nadaljuje na borzah, s špekulacijami na trgu, pri tehtanju, pri »glihanju«, z raznimi lažnjivimi poročili itd. In proti zgoraj omenjenemu načelu se drzne človek stopiti s trditvijo: »to je laž, ki se črni suknji ne spodobi«. Če se Vam pozdeva, da tako načelo ni »voda na Vaš mlin«, je lahko zavrnete, češ, da je zmota, da ni resnično, a laž mi po vesti ne morete očitati.

II. Kar zadeva pa Št. Petersko zadrugo, katera je trn v peti trgovcu Maražu, pribijem tu § 1. njenih pravil: »Zadruga ima namen zboljšati razmere svojih udov v naravnem in gmot-

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Dunajska borza.

31. avgusta, 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.70
Skupni državni dolg v srebru	97.25
Avstrijska zlata renta	116.95
Avstrijska kronska renta 4%	97.70
Ogerska zlata renta 4%	1.15
Ogerska kronska renta 4%	90.60
Avstro-ogerske bančne delnice	17.02
Kreditne delnice	6.64
London vista	242.15
Nem. drž. bankovci za 100 mark	118.20
20 mark	23.65
20 frankov	19.29
Italijanske lire	90.45
C. kr. cekini	11.40

Anton Gerbec

gostilničar

v ulici Sv. Klare št. 15.

P. n. občinstvu naznanjam, da sem prevzel gostilno

„Vinarskega in sadarskega društva za Brda s sedežem v Gorici“.

Točim pristna najboljša društvena vina, bela in črna, puntigamsko pivo in mineralne vode.

Poslužim z okusnimi jedili vsaki čas, vse kar mogoče po nizki ceni.

Na razpolago so obširni hlevi za živilo, lepo dvorišče za igro na krogle in prijetna senca za goste.

Za dobra vina in jedila, kakor za točno in pazljivo postrežbo že to jamči, da me je društvo imenovalo svojim uradnikom z nalogom, da izbiram vina za krčmo in za društvo.

Za obilen obisk se toplo priporočam slav. občinstvu iz mesta in z dežele.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijsače n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf). Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,
trgovca v Semeniški ulici h. štv. 1.
v lastni hiši, kjer je „Trg. obrt. zadr.“

Dva srednješolca

sprejmeta se na stanovanje in hrano pri slovenski družini po tako ugodnimi pogoji.

Naslov pove upravništvo «Gorice».

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. štv. 23,
(v hiši g. dr. Lisjaka)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlone, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, isterško in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po $\frac{1}{4}$ kila in od 1 funta.

Razposilja blago na vse kraje. Cena primerna, postrežba dobra.

Anton Bortolotti,

kamnosek,

Gorica, Franc-Jožefova cesta št. 33.

Zaloga mrtvaških spomenikov, cene od 10 do 200 gld.

Mirodilnica

v Tržni ulici poleg kritega trga

(poslopje c. kr. okrož. sodišča)

ima veliko zalogo nafinejega

žvepla v kosih,

katero prodaja po najnižji ceni.

Ima tudi vsakovrstnih najboljših pripomočkov za čiščenje vina.

Zaloga Portland- in Roman-cementa

Priporoča se p. n. občinstvu

Ant. Jeretič.

Dva učenca

in jedno učenko

sprejme se na stanovanje in hrano. Kje? — Pove upravništvo »Gorice«.

Kolesarji pozor!

Podpisani naznanjam gg. kolesarjem, da ima v zalogi dvokolesa iz najboljšega materiala po tako nizki cenah, in sicer od 170 kron (85 gld.) naprej opremljene z vsemi potrebščinami (komplet). — Ob enem priporoča gg. krojačem in šiviljam svojo veliko zalogo raznovrstnih šivalnih strojev najnovejših sistemov od 48 kron (24 gld.) naprej. — Porošto 5 let. — Daja tudi na obroke.

Z odličnim spoštovanjem

Martin Šuligoj,
urar v Kanalu.

C. kr. priv.

civilni, uradniški in vojaški krojač na Travniku št. 22, I. nadstropje v Gorici,

M. POVERAJ,

priporoča p. n. občinstvu svojo izbornno zalogo vsakovrstnega blaga iz avstrijskih in inozemskev tovar, oblike, sobne in dežne plašče.

Velika izber

zavratnic in ovratnikov, perilo, Jäger-srajece, sploh vse k obliki spadajoče; prodaja zdravo in trpežno blago tudi na meter; vse jako po ceni.

Civ. in duhovenski površniki od gl. 15. — nap.

Površniki letni . . . . . 9.—

Obleka možka 8.50

za dečke 1.80

Nepremičljivi havelek . . . . . 9.—

Cene stalne; 5% odbitka. Vsako naročilo

zvrši se točno.

Z odličnim spoštovanjem

Ant. Vrčon v Skriljah, Al. Kosovel v Velikih

čabljah, J. Mrevlje v Sv. Križu, Ivanka Vodopivec

v Kamnjah, Fr. Birsa v Vrtovinu in I. Jerkič

v Dobravljah.

Z odličnim spoštovanjem

Ant. Vrčon v Skriljah, Al. Kosovel v Velikih

čabljah, J. Mrevlje v Sv. Križu, Ivanka Vodopivec

v Kamnjah, Fr. Birsa v Vrtovinu in I. Jerkič

v Dobravljah.

Mirodilnica (drogerija)

v Tržni ulici

v poslopu okrožnega sodišča

je bogato založena

z blagom najboljše vrste

ter more na drobno in debelo po skromnih cenah postreči kmetovalcem in obrtnikom, gospodarjem in gospodinjam in vsem zasebnikom, ki potrebujejo mirodilniškega blaga.

Posebno se priporoča cerkevni oblasti, županstvom, uradom, šolskim vodstvom, društvom, javnim in privatnim zavodom, tvornicam, mojstrom, trgovcem, živinozdravnikom, pirotehnikom itd. — Priporoča zlasti barve suhe in oljnate, aniline in lesna barvila za obleko, bronza; pokosti (lake), sušilo, zamasko (kit), votlič, razne krede, fini cement portlandske, čopiče, ščeti, oterače za noge, šablone, zamaške, gobе za obroki, žigalice, petrolej: najfineje žveplo in bakrani vitrijol; cevi in druge reči iz kavčuka (galoše), razne soli, zdravilna zelišča, mineralne vode, cedilke, (gume), cerkveno kadilo in kot primeso dješči storaks; razna čistila, gladila in mazila; prepase za kilo, obvezne in drugo kirurgično opravo, pogaoč za pse; toletno milo in drugo lepidišče blago (parfumerije); potrebščine za fotografije itd

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8
priporoča

briskih, dalmatinskih in
iz vrapavskih, furlanskih, vi-

nogradov.

Dostavlja na dom in razposilja po železnicu na vse kraje avstro-egerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

ROJAKI, POZOR!

Podpisani trgovci **jestvin** si štejejo v čast, naznaniti p. n. občinstvu, da so vsled skupnega naročevanja na debelo vsemu blagu, katero naročujejo edino le pri slovenskih veletržcih, kakor pri tvrdki M. Truden v Trstu i. t. d., **cene zdatno znižali.**

Nadejajo se torej, da jih bodo podpirali tudi rojaki, in to temveč, ker je blago izborna in sveže ter postrežba točna.

Z odličnim spoštovanjem

Ant. Vrčon v Skriljah, Al. Kosovel v Velikih

čabljah, J. Mrevlje v Sv. Križu, Ivanka Vodopivec

v Kamnjah, Fr. Birsa v Vrtovinu in I. Jerkič

v Dobravljah.

Novoporočenci pozor!

Štejem si v čast naznanjati slavnemu občinstvu, da sem razširil trgovino pohištva v ulici Vetturini, glavni vhod v Gosposki ulici.

Anton Breščak

v Gorici, Gosposka ulica št. 14, (blizu lekarne Gironcoli).

V zalogi ima
najelegantnejšo sobno
opravo, na katero se
še posebej opozarja
p. n. občinstvo!

V zalogi ima vsaki stan. Pohištvo je po najmodernejših slogih, posebno spalne, jedilne in poselne sobe so po nemškem slogu. Pohištvo je od prvih mizarških mojstrov. Sprejema vse naročila in izdeluje po izberi obrisa, najceneje in v najkrajšem času. — Bogata zaloga podobna platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mizice, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice iz trsja in celulojda, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platonu na izberi ter razne tapete.

Reči, katerih ni v zalogi, preskrbijo se po izberi cenikov točno, trdno ter v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.